

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry.
Kauppakatu 44
80100 Joensuu

Prosessiosoite:
Harri Hölttä
Lammaskallionkuja 7
80140 Joensuu
holtta@sl.fi

Itä-Suomen aluehallintovirasto
kirjaamo.ita@avi.fi

Asia: Muistutus Juuan Pahankalansuon-Palokankaansuon ympäristölupahakemuksesta (Kuopion Energia), diaarinumero ISAVI/11/04.08/2014.

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry. on Suomen luonnonsuojeluliiton maakunnallinen piirijärjestö, jonka toiminta-alueita on koko Pohjois-Karjala. Piiri toteaa Kuopion Energian ympäristölupahakemuksesta seuraavaa.

Kuten hakemuskuulutuksesta ilmenee, Vaasan hallinto-oikeus on palauttanut Pahankalansuon-Palokankaansuon aiemman turpeenottohankkeen lupahakemuksen takaisin Aluehallintovirastolle. Palautuksen perusteena oli, että hakija muutti valituksensa yhteydessä hakemustaan siinä määrin, että luvanmyöntämisedellytykset tulee harkita uudelleen.

Mielestämme luvanmyöntämisedellytyksiä harkittaessa tulee huomioida myös uudistunut ympäristönsuojelulaki ja sen määräykset soiden luonnontilan huomioinnista turpeenottohankkeissa. Vaikka hankkeen turpeenottoalueita on nyt tehdyssä uudessa hakemuksessa rajattu uudelleen, on etenkin Palokankaansuon alueella edelleen merkittävä määrä ojittamattomia, luonnontilaisia soita. Tällaisten alueiden ottaminen turveteollisuuden käyttöön ei ole hyväksyttävää eikä lainmukaista.

Pahankalansuon alueella hakemukseen on tehty useita muutoksia suon uhanalaisten suotyyppien ja lajien huomioimiseksi. Muutokset eivät kuitenkaan edelleenkään huomioi kaikkia uhanalaisia suotyyppisiä ja muutoksista huolimatta jää mielestämme epävarmaksi, onko suon ja turpeenottoalueen väliin ehdotettu suojavyöhyke riittävä. Suon vesitalous ja rehevien suotyyppien esiintyminen siellä ovat riippuvaisia suoaltaan ja sitä ympäröivien mineraalimaiden muodostamasta hydrologisesta kokonaisuudesta. Sivulla 33-34 esitetty hydrologinen kuvaus on hyvin ilmeisesti virheellinen, kun sen mukaan suon kasvistollisesti arvokkain lettoraimejuotti saisi ravinteikkaan pohjavetensä ainoastaan suon keskellä sijaitsevan vähäisen ja matalan mineraalisaarekkeen alueelta. Juottia ravitseva pohjavesi kylläkin purkautuu kyseisessä kohdassa, mutta vaateliaan kasvillisuuden kannalta tärkeän pohjaveden muodostumisalue on huomattavasti laajempi. Pahankalansuon lettokasvillisuuden säilymisen kannalta aivan olennaista on ollut, että keskiosan avosuon itä- ja koillispuolinen laide on aikoinaan metsäojitettu korkeuskäyrien suuntaisesti, jolloin kuivatusvaikutus on jäänyt suhteellisen vähäiseksi. Tässä suunnassa pohjaveden muodostumisalueen rajana on Vuokonmännikön drumliniselänteen laki, joka on noin 15 m lettoaluetta korkeammalla. Itäkoillisen suunnalta myös itse suon ojitetun osan pinta viettää varsin voimakkaasti, noin kolme metriä sadan metrin matkalla, kohti ojittamatonta avosuonaluetta. Vastaava tilanne on myös avosuo-osan pohjoispuolelle suunnitellulla tuotantolohkolla, jossa maaston kohoaminen (ja siten pohjaveden

hydrologinen paine) ei kuitenkaan niin suuri kuin itäsuunnalla. Ojitetut alueet ovat kylläkin kuivahtaneet sen verran, että kasvillisuus on muuttunut, mutta alempana sijaitsevan avosuon kannalta olennainen minerotrofisen pohjaveden virtaus- ja purkautumisyhteys ei kuitenkaan ole katkennut. Lettokasvillisuus tulee suurella varmuudella tuhoutumaan, mikäli turvepatja itä- ja pohjoispuolelle suunnitellulla tuotantolohkolla kaivetaan tai kuivatetaan avosualueen pintatasoa alemmaksi.

Palokankaansuon suunnitellun turvekaivoksen hydrologinen luonnontila on huomattavasti parempi, ja on erittäin valitettavaa, että sille ylipäätään haetaan kaivuulupaa.

Haitta-arvioissa (Liite 1, s 51) toistuu valitettavan yleinen, mutta perusteeton väittäjä: ”Turvetuotantoalueen ulkopuoliset vedet johdetaan eristysojilla tuotantoalueen ohialapuoliseen vesistöön. Eristysojien kuormitus on normaalia suometsäalueen kuormitusta”. Tässä ei ole otettu lainkaan huomioon sitä, että turvekentän vieressä kulkeviin eristysojiin tulee kentän turvepölystä huomattavaa laskeumaa, joka siten päätyy alapuolisiin vesistöihin ohi kaikkien seurantamittausten

Vaadimmekin, että hankkeelle ei myönnetä ympäristölupaa, koska se ei täytä ympäristön- ja luonnonsuojelulain mukaisia lupavaatimuksia.

Joensuussa 8.5.2015

Sanna Saarnio, puheenjohtaja

Pekka Ylhäinen, sihteeri